

НЕЗАЛЕЖНАЯ ГАЗЕТА ШУМІЛІНШЧЫНЫ

СВІТАНАК

Беларусь,
твой народ
гараквецца
Занацістага,
яснага дня!
М. Багдановіч.

№5 (259) САКАВІК 2019 ГОД

РЫНАК ПРАЦЫ

ВАКАНСІІ Ў АСНОЎНЫМ НА ВЁСЦЫ

Паводле даных агульнарэспубліканскага банка вакансій, на пачатак сакавіка ў Шумілінскім раёне налічваецца больш за 70 рабочых месцаў, патрабуюцца рабочыя і спецыялісты ў розных сферах дзейнасці. Аднак аналіз паказвае, што свабодныя рабочыя месцы, якія ў першую чаргу запатрабаваны (больш за 80%) - гэта спецыялісты сельскагаспадарчага профілю.

Праўда, у Шумілінскай раённай бальніцы па-ранейшаму адчуваецца дэфіцыт дактароў і малодшага медперсанала. Сюды запрашаюць на работу ўрача-спецыяліста з вышэйшай адукацыяй з акладам у 540 рублёў, і фельчара з сярэдняй спецыяльнай адукацыяй (таксама 540руб.). Таксама медыцынскуюсястручакаеШумілінская раённая бальніца,(380 руб.).

Сельскай гаспадарцы раёна неабходны як рабочыя спецыяльнасці, так і высокакваліфікаваныя кадры.

У гаспадарку «Прыазёрны мір» патрабуюцца бухгалтар, у тым ліку і галоўны, якому прапануюць аклад у 350 рублёў. Яшчэ пяць бухгалтараў чакаюць у «Прыдзвінскім», «Радніку», «Прыазёрным міры», «Шумілінскім

аграсэрвісе» і «Ульскім») (330 да 500 руб.).

У калгасе «Прыдзвінскім» шукаюць вадзіцеля аўтамабіля, якому абяцаюць заробкі па 330 руб., яшчэ трое змогуць ўладкавацца на працу ў КУП бытавога абслугоўвання насельніцтва, «Радніку» і «Сіроцінскім», (усім па 330-400 руб.). Таксама ў Прыдзвінскім патрэбен заатэхнік (600 руб.), яшчэ адзін заатэхнік знойдзе працу ў ААТ «Лаўжанскае», 600 руб.

Ветэрынарны фельчар, ветэрынарны ўрач (у тым ліку і галоўны) запатрэбаваны зараз ў «Прыазёрным міры», «Сіроцінскім», «Ляжнях» і «Ульскім», усім па 400-500 руб.

Эканаміст (у тым ліку і галоўны) цяпер знойдзе работу ў «Прыазёрным міры»,

«Прыдзвінскім» і ў «Радніку», ад 450 да 500 руб.

Электразваршчык ручной зваркі неабходны ў «Прыдзвінскім» і «Мішневічах», 400 і 500 руб.

На працу жывёлаводам цяпер адна вакансія ёсць у «Мішневічах», 400 руб., а загадчыкам малочнатаварнай фермы ў «Сіроцінскім», (500 руб.).

Апроч таго, у «Прыдзвінскім» ёсць 2 вакансіі, як і ў 2 «Мішневічах»: тут патрабуюцца трактарысты-машыністы сельскагаспадарчай вытворчасці, 400 руб.

А тэхнік па племянной справе знойдзе работу ва СУП «Лаўжанскае», 600 руб.

На сёння трактарыстаў маецца аж 7 вакансій: ва УП ЖКГ (450 руб.), у КУП бытавога абслугоўвання насельніцтва (330 руб.); у «Радніку» (320 рублёў), «Прыдзвінскім» (2вакансіі) і «Мішневічах» (2 вакансіі). Аператар машыннага даення – 3 вакансіі прадстаўляюць «Мішневічы» (350 руб.) і 2 вакансіі ёсць у «Прыдзвінскім» (400 руб.).

Бібліятэкарам у Язвінскую сельскую бібліятэку па працаўладкаванні звяртацца ў аддзел ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі райвыканкама), 330 руб.

А двух выхавальнікаў (370 руб.) уладкуе на працу аддзел па адукацыі райвыканкама. Яшчэ адзін прыбіральнік памяшканняў (вытворчых, службовых) патрэбен у аддзел адукацыі 0,5 стаўкі (165 рублёў).

Кантралёр-касір – вакансію мае ААТ «Еўрагандаль», двухзменная праца, 500 руб. Яшчэ аднаго прыёмшчыка тавараў прыме на работу ААТ «Еўрагандаль», 400 руб.

Варта адзначыць, што самая высокая зарплата з усіх прапануемых вакансій — 600 рублёў, а самая нізкая — 165 рублёў. А гэта зусім сціплыя паказчыкі ад тых завоблачных лічбаў у 500 долараў якія дагэтуль абяцаюць кіраўнікі Беларусі на дзяржаўных телеканалах. Хаця ў апошнім часам пра заробкі болей маўчаць.

Алесь Шумскі

ПАРТАЛ ТВАЙГО ГОРАДА: [HTTP://SHUMILINA.BY](http://shumilina.by)

УЛАДА

ПРЫЁМ ГРАМАДЗЯН

Памочнік Прэзідэнта – інспектар па Віцебскай вобласці Віталь Воўк правёў прыём грамадзян у Шуміліна. Было разгледжана сем індывідуальных і калектыўных скаргаў.

Прыватны прадпрымальнік Ірына Дзіковіч, якая займаецца дрэваапрацоўкай, распавяла, што для абнаўлення вытворчай базы вырашыла купіць станок ў Дзяржынску Мінскай вобласці. Перадаплату зрабіла 31 студзеня, пастаўшчык абавязаўся даставіць абсталяванне на працягу трох дзён, але да гэтага часу дагавор куплі-продажу не выкананы, перадаплата не вернутая.

Эканамічны суд стаў на бок прадпрымальніцы, вядзецца выканаўчая вытворчасць. Яна таксама звярталася ў Шумілінскі і Дзяржынскі РАУС з просьбай правесці праверку на прадмет махлярства, але ва ўзбуджэнні крымінальнай справы было адмоўлена з-за адсутнасці складу злачынства. За час цяжкаў Ірына Дзіковіч высветліла, што ў такім жа становішчы апынуліся калегі з Гомеля і Магілёва.

Віталь Воўк назваў абуральным. Пракурор Шумілінскага раёна Сяргей Зайцаў абяцаў аператыўна вырашыць праблему.

Віталь Сімакоў з Язвіна занепакоены чуткамі аб закрыцці мясцовага дзіцячага сада, паслугамі якога карыстаюцца пяць шматдзетных і чатыры няпоўных сям'я. Па словах начальніка аддзела па адукацыі райвыканкама Валянціны Мяньковай, у дадзены момант яслі-сад, разлічаны на 12 выхаванцаў, наведваюць трое дзяцей.

Астатнія знаходзяцца пад наглядом бабуль або змешчаных у дэкрэтным адпачынку мам. Усяго ў Язвіна 16 дзяцей ва ўзросце ад некалькіх месяцаў да 6 гадоў. Як адзначыў

старшыня райвыканкама Алёг Быкаў, на 1 верасня 2019 года прадугледжана фінансаванне ясляў-сада на дзесяць выхаванцаў. Пры такім наведванні закрыццё ўстановы адукацыі не плануецца.

Віталь Воўк даручыў правесці сход з бацькамі і растлумачыць: калі яны хочуць захаваць яслі-сад, трэба забяспечыць яго стабільнае наведванне.

Жыхарка райцэнтра Таццяна Кухарэнка папрасіла садзейнічання ў газіфікацыі шматкватэрнага дома на вул. 40 год Кастрычніка. Яна таксама звярнула ўвагу на нерэгулярны вываз смецця ад кантэйнерных пляцовак, да таго ж цяпер да іх з-за паводкі можна падысці толькі ў гумавай абутку.

Сем'я, якія пражываюць у доме барачнага тыпу па вул. Сіпко, прызнаным аварыйным і падлеглым зносу, прасілі захаваць яго да атрымання імі новых кватэр камерцыйнага карыстання. Людзі баяцца, што часовае жыллё ў інтэрнаце стане пастаянным.

Улады запэўніваюць: такога проста не можа быць, прынята рашэнне райвыканкама аб прадастаўленні заяўнікам жылля ў новым доме, будаўніцтва якога пачнецца восенню. А з бараку трэба з'яжджаць неадкладна: па заключэнні экспертаў, яго столевыя перакрыцці зношаныя на 80%. Людзям абяцана садзейнічанне пры пераездзе.

Ніна Нікіфарава шмат гадоў распрацоўвала зямельны ўчастак у шматкватэрнага дома, дзе пражывае. Яна хоча яго перадачы ў пажыццёва

спадчыннае валоданне. Але гэта немагчыма, бо ўчастак уваходзіць у санітарна-ахоўную зону прамысловага прадпрыемства. У гэтым годзе, улічваючы працы жанчыны, мясцовыя ўлады пайшлі ёй насустрач і далі 10 сотак зямлі ў часовае карыстанне пад агародніцтва тэрмінам на дзесяць гадоў з правам далейшага падаўжэння.

З праекта капітальнага рамонту дома №22 па вул. Маладзёжнай прыбралі ўладкаванне гарачага водазабеспячэння, паколькі ў адпаведнасці з пералікам фінансавання сродкі пры капрамонце могуць накіроўвацца толькі на замену ўнутраных інжынерных сістэм, а не на ўладкаванне новых. Але справа ў тым, што раней пры мадэрнізацыі цеплавых сетак за бюджэтны кошт па вуліцы былі пракладзены трубы гарачага водазабеспячэння, і ЖКГ разлічваў аказваць дадатковую паслугу людзям і павялічыць нагрузку кацельні. Зараз жа атрымліваецца, што грошы закапалі ў зямлю. На абсталяванне гарачага водазабеспячэння ў адным шматкватэрным доме (усяго іх дзевяць) патрабуюцца 15 тысяч рублёў. Просьбу жыхаркі дома №22 Галіны Балыковой падтрымаў Шумілінскі райвыканкам, які рыхтуе ліст у Міністэрства ЖКГ. Віталь Воўк гатовы падключыцца да вырашэння пытання і аказаць садзейнічанне на рэспубліканскім узроўні.

Таксама ў гэты дзень Віталь Воўк наведваў бударганізацыі ПМК-70, якая стабільна працуе, праблемны Шумілінскі райаграсэрвіс і сельгаспрадпрыемства «Ляжні», дзе ёсць запазычанасці па зарплате за студзень.

Алесь Шумскі

УРАЧЫСТАСЦІ

КРОК

У ДАРОСЛАЕ ЖЫЦЦЁ

На традыцыйным мерапрыемстве, якое праходзіць у нашай краіне з 2004 года – 17 шумілінскіх школьнікаў атрымалі пашпарты ў Дзень Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

Уручэнне пашпартоў менавіта ў гэты дзень стала, бадай што, адным з галоўных дзяржаўных святаў.

Зараз у рамках патрыятычнай акцыі «Мы – грамадзяне Беларусі» падобныя ўрачыстыя мерапрыемствы ладзяцца па ўсёй краіне. Вось і цяпер на афіцыйную цырымонію ў райцэнтры былі запрошаны 17 вучняў са школ Шумілінскага раёна.

У святочнай атмасферы ў актавай зале Шумілінскага гісторыка-краязнаўчага музея 14-гадовыя юнакі і дзяўчаты атрымалі свой галоўны дакумент з рук старшыні раённага выканаўчага камітэта Алёга Быкава.

Пры гэтым Алёг Пятровіч павіншаваў прысутных з адным з галоўных дзяржаўных святаў нашай краіны – Днём Канстытуцыі.

Дарэчы, Беларусь адзначае сёлета 25-годдзе з дня прыняцця асноўнага закону. Надалей кіраўнік раёна пажадаў моладзі быць годнымі грамадзянамі сваёй краіны і сваёй малой радзімы, праслаўляць добрымі справамі, ганарыцца Беларуссю і малой радзімай, берагчы мір і спакой яе жыхароў. Быкаў спадзяецца на моладзь і выказаў упэўненасць, **(працяг на стр. 2)**

УРАЧЫСТАСЦІ

(пачатак на стр. 1)
што юнакі і дзяўчаты будучы дастойна несці па жыцці званне грамадзяніна Рэспублікі Беларусь. Каб быць сапраўднымі патрыётамі – трэба любіць сваю краіну, як і сваю малую радзіму, сваіх землякоў. А нашы маладзёны с новымі пашпартамі паспелі гэта

даказаць поспехамі ў вучобе, актыўным удзелам у культурным, спартыўным і грамадскім жыцці сваіх школ і райцэнтра. Варта нагадаць, што атрыманне пашпарта – гэта не пустая фармальнасць. Без сумневу, для падрастаючага пакалення Шуміліншчыны такая ўрачыстая падзея

застанецца ў памяці на ўсё жыццё. Напрыканцы мерапрыемства была прапанавана змястоўная цікавую інфармацыю з гістарычным экскурсам, канцэрт, экскурсія на фотавыставу, прысвечаную самым прыгожым куткам радзімы.

Алесь Прыбярэжны

ЗДАРЭННІ, КРЫМІНАЛ

КРАДЗЯЖЫ
НА ЛЕЦІШЧАХ

Серыя крадзяжоў адбылася па Шумілінскаму раёну на лецішчах.

У аддзел унутраных спраў звярнуўся жыхар Віцебска, які паведаміў міліцыянерам, што ў яго дачным доме ў вёсцы Слабада Лаўжанскага сельсавета пабываў зламыснік. Невядомы візіцёр патрапіў туды, папярэдне адарваўшы дошкі франтона. З дому прапалі чыгунная ванна і асабістыя рэчы гаспадара. Літаральна на наступны дзень у міліцыю патэлефанавала жыхарка Наваполацка і паведаміла, што ў яе доме ў той жа вёсцы выстаўлена аконная рама. Як высветлілася, з пакоя

зніклі бензапіла, тэлевізійная прыстаўка, электрачайнік, прадукты харчавання на агульную суму 1437 рублёў. Праз некалькі гадзін у РАУС звярнулася жыхарка Віцебска і расказала, што яе дачны дом у той жа Слабадзе таксама абрабавалі. Прапалі электралобзік, электрадрыль, шліфавальная машынка. Супрацоўнікі аддзялення крымінальнага вышуку па гарацых слядах знайшлі злачынцу, ім аказаўся жыхар аграгарадка Мікіціха. Узбуджаны тры крымінальныя справы.

ЗНЯЎ
ПЯРСЦЁНАК

Нечаканы фінал прынесла рандэву са знаёмым жыхарцы Шумілінскага раёна. Пасля сыходу мужчыны дзяўчына выявіла згубу залатога пярсцёнка, якое было ў яе на пальцы.

З заявай аб знікненні яна звярнулася ў міліцыю. Аператыўнікам не склала вялікіх праблем затрымаць злодзея. Уразмовезімасабліва цікава было міліцыянтам даведацца, як той умудрыўся так спрытна зняць пярсцёнак з рукі пацярпелай. Высветлілася, што да працэсу выкрадання мужчына падышоў, ужыўшы ладную долю фантазіі, спрыту і зачаравання. Зламыснік праводзіў дзяўчыну да

хаты. Падчас прагулкі ён трымаў яе за руку і як бы ненарокам круціў у яе на пальцы залаты пярсцёнак, і ў выніку незаўважна зняў упрыгожванне. Цяпер засвой нерамантычны ўчынак мужчына будзе адказваць перад законам. У дачыненні да яго распачата крымінальная справа па артыкуле 205 КК Рэспублікі Беларусь.

Сяржук Крупскі
паводле vud.vitebsk.gov.by

ПРАПАЛА
НА ЗАРОБКАХ

Сяльчанка з Шумілінскага раёна з'ехала ў Расію на заробкі і прапала.

Шумілінскі РАУС шукае жыхарку вёскі Мікалаева Шумілінскага раёна Асану Каваленка, якая паўтары тыдні таму сышла з бальніцы ў Маскве і прапала, паведамляе пошукава-выратавальны атрад «Анёл». 35-гадовая Асана Каваленка жыла на вуліцы Міра ў вёсцы Мікалаева Шумілінскага раёна. У студзені гэтага года з'ехала на заробкі ў расійскі горад Сяргіеў Пасад. 25 лютага жанчына сышла ў неведомым накірунку з маскоўскай бальніцы № 67 на вуліцы Сяляма Адыля і прапала.

Прыкметы: рост 164 см, поўнага целаскладу, вочы кара-зялёныя, валасы цёмна-каштанава, радзімка на падбародку. Была апранута: дэмісезонная чырвоная куртка, чорныя боты, з сабой у жанчыны была невялікая сумка крэмавага колеру. Усіх, хто што-небудзь ведае

празніклай жанчыне, просяць тэлефанаваць па тэлефонах: 102, +375 29 218-03-38, +375 44 777-61-59, +375 33 666-60-33.

АБ'ЯВА

• Каб атрымаць кожны нумар газеты «Світанак» паведаміце рэдакцыі аб гэтым – зрабіце бясплатную падпіску. Калі не жадаеце атрымаць газету, то патэлефануйце.

• Калі прачыталі «Світанак», то калі ласка, перадайце знаёмым.

• Наша газета стала размяшчаецца на партале <http://kamunikat.org>, дзе зацікаўленыя грамадзяне могуць яе спампаваць са старонкі: <http://kamunikat.org/svitnak.html> для далейшага выкарыстання яшчэ да з'яўлення газеты на паперы.

ЮБІЛЕЙ У ДЗІЦЯЧЫМ САДКУ

Як дзіцячы садок № 3 ў Шуміліне нядаўна адзначыў сваё саракагоддзе.

Прынамсі, сорок гадоў для дашкольнай мясцовай установы – гэта ўжо пэўны напрацаваны вопыт і павага, а таксама імкненне працоўнага калектыву да новых вяршынь і дасягненняў. І гэта крапатлівая праца чалавека цалкам залежыць як ад яго самога, так і ад усяго дружнага, зладжанага калектыва дзіцячага садка. З добрымі вынікамі прыйшлі да юбілею работнікі дзіцячага садка № 3 у горпасёлку Шуміліна, які нядаўна адзначыў 40 год з дня ўтварэння.

Знагоды гэтай даты прайшло святочнае мерапрыемства з канцэртамі пад назвай «Мы

жадаем шчасця вам!».

Сорок гадоў таму работнікі былой райсельгастэхнікі пабудавалі і ўвялі ў эксплуатацыю будынак дзіцячага сада на 140 месцаў. 15 гадоў установа лічылася ведамаснай і адносілася да сельскай гаспадаркі. Дзіцячы сад № 3 і сёння ў народзе называюць установай райсельгастэхнікі.

Засорак гадоў удашкольнай установе выхаваліся больш за паўтары тысячы хлопчыкаў і дзяўчынак. Яны прайшлі нямала кіламетраў на прагулках, навучыліся марыць і дасягаць сваёй мэты. Прыклад таму – Наталля Пашкевіч, якая калісьці

наведвала гэты дзіцячы сад, а сёння (вось ужо на працягу 14 гадоў) з'яўляецца яго загадчыцай.

На мерапрыемства прыйшло шмат гасцей. Шмат цёплых слоў работнікам навучальнай установы сказалі начальнік аддзела па адукацыі Валянціна Мянькова, метадыст вучэбна-метадычнага кабінета Любоў Сямёнава і старшыня райкама прафсаюза работнікаў адукацыі і навукі Галіна Раманенка.

Усе яны калісьці працавалі ў гэтым дзіцячым садзе, выхоўвалі дзяцей, праводзілі розныя мерапрыемствы, таму ўсім было цікава паглядзець фотавыставу «Наша гісторыя».

Ян Вайтовіч

СПОРТ

МІНІ-ФУТБОЛ

Як ФАЦ аб'яднаў шумілінскіх футбалістаў і выставіў каманду ў адкрыты турнір па міні-футболе.

Зараз за перамогу на прызы аддзела спорту і турызму Віцебскага гарвыканкама сярод працоўных змагаецца ўсясо 13 калектываў. Паводле Максіма Дземідзенка, капітан каманды, шумілінскія футбалісты выйшлі з ініцыятывай да кіраўніцтва ФАЦ паўдзельнічаць у турніры. Іх там пачулі і падтрымалі, таму жаданне гуляць выказваюць многія. Цяпер праблем з саставам не ўзнікае, як гэта было

раней. На кожнай гульні ў камплектаваны дзве поўныя пяцёркі.

Праўда і тое, што футбалісты дабіраюцца да Віцебска сваім ходам, папярэдне дамовіўшыся пра тое, хто будзе гуляць. Зразумела, што пастаяннага складу ўдзельнікаў каманды няма, бо гульні праходзяць па вечарах у буднія дні, а таксама па выхадных. А многія працуюць пазаменна. Праўда, касцяк каманды

вызначыўся даўно, а гэта – Максім Дземідзенка, Віктар Райчонок, Андрэй Мазанкоў, Аляксандр Храпавіцкі, Аляксандр Саўчанка, Вадзім Пінягін, Павел Барысаў, Аляксей Духовіч і Арсеній Каробчыц.

У спісе лепшых бамбардзіраў на першым месцы ў лізе з 29 галамі Андрэй Мазанкоў. Па выніках тураў у сімвалічныя зборныя траплялі Віктар Райчонок, Сяргей Гоманаў, Арсеній Каробчыц, Іван Астапенка і Андрэй Мазанкоў.

Алесь Прыбярэжны

МАДЭРНІЗАЦЫЯ

РЭНТГЕН У ЛІЧБАВЫМ ФАРМАЦЕ

На днях у Шумілінскай раённай бальніцы пачаў працаваць новы рэнтген-кабінет.

Гэта ўжо ёсць рэнтген у лічбавым фармаце. І Шумілінская райбальніца сёлетняй вясною атрымала такую магчымасць пасля капітальнага рамонту. Абноўлены рэнтген-кабінет адкрыўся з самай сучаснай тэхнічнай «начынкай» у будынку паліклінікі.

Варта ўгадаць, што капітальны рамонт рэнтген-кабінета прасіўся даўно, бо тэхніка і абсталяванне не мяняліся тут з самага адкрыцця бальніцы, аж з 1986 года. Прычым сам галоўны ўрач бальніцы Канстанцін Баканаў прызнаваўся, што вельмі цяжка вырашалася пытанне выдзялення сродкаў на мадэрнізацыю і капрамонт.

Яму неаднаразова прыйшлося наведвацца

ў Міністэрства аховы здароўя Беларусі. Аднак у рэшце рэшт грошы з рэспубліканскага, абласнога і раённага бюджэтаў для бальніцы на больш сучаснае абсталяванне былі выдзелены.

На гэты раз пасля чарговай рэканструкцыі ад старога рэнтген-кабінета нічога не засталося. Былі адрамантаваны і пакрыты рэнтгенаахоўнымі саставамі столь і сцены, заменены вокны, пакрыццё падлогі, устаноўлены спецыяльныя дзверы, набыта неабходная мэбля. Таксама былі абсталяваны працоўныя месцы лабаранта, кабінет урача, месца адпачынку і прыёму ежы медперсоналу. Усяго на рамонтныя работы,

якія выконвала будаўнічае прадпрыемства «ВітМедБуд», пайшло крыху больш за 85 тысяч рублёў.

І самае галоўнае – устаноўлена сучаснае камп'ютарызаванае рэнтгена-дыягнастычнае абсталяванне – апарат «Уні-эксперт 3 плюс» коштам звыш 300 тысяч рублёў фірмы «Адані». Гэта ўнікальны комплекс з трох звязаных паміж сабой апаратаў, які прызначаны для выканання практычна ўсіх відаў даследавання. У бліжэйшых планах, падзяліўся Канстанцін Баканаў, набыць для Шумілінскай ЦРБ новы УЗІ-апарат.

Дарэчы, комплекс разлічаны на тры працоўныя месцы, усе рэнтген-лабаранты прайшлі ўжо абучэнне.

М. Амбросаў

КАМУ ЗАКОН — КАНСТЫТУЦЫЯ?

Рэфлексіі з нагоды 25-годдзя Асноўнага закону. Вы чыталі нашу Канстытуцыю? Там усяго 9 раздзелаў і 146 артыкулаў. Цікавы дакумент, а галоўнае — карысны, і нават дэмакратычны, нягледзячы на папраўкі 1996 і 2004 гадоў. Але толькі для каго наша Канстытуцыя — асноўны закон? І ці наогул яна — Асноўны закон?

Калі прааналізаваць канстытуцыю СССР 1936 года і параўнаць яе з канстытуцыямі іншых еўрапейскіх краін таго часу, то можна з упэўненасцю сказаць, што яна была самай дэмакратычнай канстытуцыяй таго часу. Але што з таго? Самая дэмакратычная канстытуцыя не перашкодзіла ўладзе знішчаць мільёны грамадзян у лагерах, расстрэльваць без суда і следства, кідаць за крата за любое іншадумства, і нават проста так.

Наша Канстытуцыя — не горшая за шмат якія іншыя. Вось толькі праблема ў тым, што яна

дэ-факта не з'яўляецца законам наўпроставіста дзеяння, яна наогул не з'яўляецца той асновай, на якой будзецца ўся прававая сістэма дзяржавы. Больш за тое, штодня асноўныя артыкулы Канстытуцыі парушаюцца на розных уладных узроўнях.

Вось, напрыклад, **артыкул 7** сцвярджае: «Дзяржава, усе яе органы і службовыя асобы дзейнічаюць у межах Канстытуцыі і прынятых у адпаведнасці з ёю актаў заканадаўства». Цікава, у адпаведнасці з якой канстытуцыяй прымаюцца

шматлікія дэкрэты, дырэктывы і ўказы?

Артыкул 13 дэкларуе: «Дзяржава надае ўсім роўныя правы для ажыццяўлення гаспадарчай і іншай дзейнасці, акрамя забароненай законам, і гарантуе роўную абарону і роўныя ўмовы для развіцця ўсіх формаў уласнасці... Дзяржава гарантуе ўсім роўныя магчымасці свабоднага выкарыстання здольнасцей і маёмасці для прадпрымальніцкай і іншай не забароненай законам эканамічнай дзейнасці». Хацелася б паслухаць, што думаюць індывідуальныя прадпрымальнікі пра «свабоднае выкарыстанне здольнасцей і маёмасці», ды наогул не набліжаны да ўлады бізнесоўцы пра «роўныя правы для ажыццяўлення дзейнасці».

Ідзем далей, **артыкул 15**: «Дзяржава адказная за захаванне гісторыка-культурнай і духоўнай спадчыны, свабоднае развіццё культур усіх нацыянальных супольнасцяў, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь». Толькі, відаць, беларускай мовы і нефарматных культурных дзеячаў гэта не тычыцца.

Найбольш паказальны **раздзел II «Асoba, грамадства, дзяржава»**. Пачытайце — здзівіцеся, калі даведаецеся, як усё ў нас павінна быць. А пасля параўнайце з тым, як ёсць. Хаця б вось гэта: «Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца права на атрыманне, захоўванне і распаўсюджванне поўнай,

дакладнай і своєчасовай інфармацыі аб дзейнасці дзяржаўных органаў, грамадскіх аб'яднанняў, аб палітычным, эканамічным, культурным і міжнародным жыцці, стане навакольнага асяроддзя» (**артыкул 34**). Паспрабуйце даведацца, як налічваецца камунальныя плацяжы ці куды ідуць нашы падаткі.

«Свабода сходаў, мітынгаў, вулічных шэсцяў, дэманстрацый і пікетавання, якія не парушаюць правапарадак і правы іншых грамадзян Рэспублікі Беларусь, гарантуецца дзяржавай», — сцвярджае **артыкул 35** Канстытуцыі. Шкада, што так не думаюць тыя, хто не дае дазвол на правядзенне Дня Волі ці афармляе пратаколы за ўскладанне кветак.

«Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца права на працу як найбольш годны спосаб самасцвярджэння чалавека, гэта значыць права на выбар прафесіі, роду заняткаў і работы ў адпаведнасці з прызначэннем, здольнасцямі, адукацыяй, прафесійнай падрыхтоўкай і з улікам грамадскіх патрэбнасцей, а таксама на здаровыя і бяспечныя ўмовы працы... Прымушова праца забараняецца, акрамя работ або службы, якая вызначаецца прыгаворам суда або ў адпаведнасці з законам аб надзвычайным і ваенным становішчы... Асобам, якія працуюць па найму, гарантуецца справядлівая доля ўзнагароджання ў эканамічных выніках працы ў адпаведнасці з яе колькасцю,

якасцю і грамадскім значэннем, але не ніжэй за ўзровень, які забяспечвае ім і іх сем'ям свабоднае і годнае існаванне» (**артыкулы 41, 42**). Нават каментавачь нічога не буду, бо шмат нашых чытачоў зараз глянулі ў свае разліковыя лісткі і падумалі пра «справядлівасць».

Ёсць яшчэ артыкулы, якія гарантуюць права на жыллё, бясплатную адукацыю, бясплатнае медабслугоўванне, права на годнае сацыяльнае забеспячэнне ў старасці ды пры страце працаздольнасці і права на свабоду выбару мовы выхавання і навучання. І яшчэ шмат іншых вельмі правільных і патрэбных артыкулаў.

Усе 25 гадоў незалежная Беларусь жыве пры даволі дэмакратычнай і годнай Канстытуцыі, і амаль столькі ж трымальнікі ўлады ці наогул не кіруюцца ў сваёй дзейнасці Асноўным законам, ці перакручваюць яго на сваю карысць.

Вось і атрымліваецца, што па Канстытуцыі — у нас дэмакратыя, а калі верыць прэс-сакратарцы Лукашэнкі Наталлі Эйсмонт, то «наш брэнд — дыктатура». Значыць, што кагосьці трэба паправіць. Ці не пра гэтыя папраўкі казаў кіраўнік Беларусі нядаўна?

Што тут скажаш... Статут ВКЛ і «рымскае права» перажылі не адно стагоддзе. У адрозненне ад шматлікіх дыктатараў. Таму са святам вас, з 25-годдзем Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

Аксана Колб
«Новы Час»

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

«НЕТ ОСНОВАНИЙ ГОВОРИТЬ, ЧТО РОССИЯ СУБСИДИРУЕТ БЕЛАРУСЬ»

Известный экономист развенчивает ключевую претензию Кремля «мы вас кормим». «Сила в правде и фактах, а не в хамстве, — пишет Ярослав Романчук на своей странице в Фейсбуке.

— Спор посла России в Беларуси Михаила Бабица с белорусским МИДом, его оценки состояния белорусско-российской интеграции позволяет сделать целый ряд выводов о взаимоотношении правительства Беларуси и России, профессионализме VIP-распорядителей чужого обеих стран, а также об их отношениях друг с другом.

Судя по тому, какие акценты расставил М. Бабица, как отреагировал МИД, ситуация обещает быть очень напряжённой. Проблема в том, что слишком долго стороны действовали в рамках проекта «Союзное государство» автономно. Каждый подразумевал своё. Каждый был на своей волне. Более 20 лет никому в голову не приходило прояснить правовые основы, гармонизировать понимание терминов и определиться с будущим.

Монополисты, олигархи, криминальные группировки и их партнёры их высших эшелонов власти обеих стран (преимущественно из России) активно эксплуатировали интеграционный формат, чтобы получать в свои карманы, в основном,

энергетическую ренту, опять же преимущественно за счёт российского бюджета и самих компаний-энергетических монополистов...

Россия 2010-х радикально отличается от России 1990-х. Кремль Ельцина второй половины 1990-х — это явно не Кремль Путина второй половины 2010-х. Изменилось многое, в том числе амбиции и цели руководителей Беларуси и России. Сейчас стороны, ссылаясь на одни и те же документы, одни и те же цифры и статистику, приходят к прямо противоположным выводам. Разберёмся в сути претензий, в том, что есть де-юре и де-факто.

Ключевая претензия Кремля к руководству Беларуси — «мы вас кормим». Бабица привёл такие цифры: с 2000 по 2010 год уровень «ежегодной финансовой поддержки Беларуси или выпадающих доходов РФ» был в диапазоне от сотен миллионов до \$ 2–3 млрд. Теперь, по его оценке, сумма поддержки выросла до \$ 5–6 млрд.

Ранее российское правительство и аналитики, близкие к нему, называли объёмы поддержки белорусской

экономики за всё время интеграции от \$ 100 до 130 млрд. Внёс свою лепту в обвинение Беларуси в иждивенчестве Международный валютный фонд (МВФ), который оценил «общую поддержку белорусской экономики со стороны России в \$ 106 млрд. только за период 2005–2015 годов, или около \$ 9,7 млрд. в год».

МВФ и правительство России практически едины в том, что ~90% поддержки Беларуси со стороны России — это «скрытые субсидии по газу, нефти и нефтепродуктам». Сергей Агбалов из российского Института энергетики и финансов оценил «общий объём российского субсидирования» Россией Беларуси почти \$ 100 млрд. по состоянию на начало 2017 года...

«Нахлебники», «иждивенцы», «пожиратели льгот», «получатели скрытых субсидий», «источник потерь российского бюджета» — это всё про Беларусь и белорусское руководство. Оставим за рамками эмоциональные оценки и обиды. Чтобы определить, есть ли правые, законные основания для такого рода оценок, возьмём сами международные договоры.

Субсидия — это «выплата, предоставляемая за счёт государственного или местного бюджета, а также выплаты

из специальных фондов для юридических и физических лиц, местных органов власти, других государств». Основным свойством субсидии является её безвозмездность. Нет ни одного международного договора, ни одного контракта между Беларусью и российскими продавцами энергетических товаров, в которых была бы чётко прописана субсидия (дотация) от Российской Федерации для Республики Беларусь. Законных оснований говорить о том, что Россия субсидирует Беларусь, нет.

Цены на российские нефть, нефтепродукты и газ для Беларуси определяется не любовью российского народа к белорусскому, а, в первую очередь, личными, шкурными интересами и мотивами канализации российских национальных богатств в карманы нефтяных и газовых баронов. Российские энергетические компании никогда, ни одного дня, ни одной поставки не делали в пользу Беларуси себе в убыток. Газпром, Роснефть и другие нефтяные бароны никогда не продавали Беларуси нефть, газ и нефтепродукты по ценам ниже издержек производства. Они никогда не получали от российского бюджета компенсационные выплаты за поставки своих товаров в Беларусь. Только в этом случае

можно было бы уверенно говорить, что российские компании дотируют Беларусь, потому что продают свои товары ниже издержек производства.

Но таких случаев нет. В 2000–2019 гг. поставок нефти по \$ 10 — 15 за баррелей, газа по \$ 20 — 30 за 1000 м³ не было. Кстати, а белорусские с/х производители-таки дотируют российских потребителей, потому что часто продают на экспорт товары по ценам ниже издержек производства, а потом за это получают компенсации из бюджета или другие виды господдержки.

Значит, юридических, формальных оснований обвинять Беларусь в нахлебничестве, иждивенчестве, жировании за счёт России нет. Сравнение цен для Беларуси по нефти и газу с немецкими — это не более чем PR и информационное, политическое давление на покупателя в лице Беларуси. Почему Германия, а не Польша, Франция или Италия?

Есть ещё одного мощное возражение. Если российские переговорщики такие крутые, если они так пекутся о национальных интересах России, то почему же 20 лет они заключали с Беларусью такие договоры, якобы невыгодные им? Разве Кремлю не было известно, что российские

(продолжение на стр. 4)

БЕЛАРУСЬ – РАСІЯ

(пачатак на стар. №3)

нефтяные бароны прекрасно зарабатывают на схемах поставки нефти в Беларусь с последующей её переработкой?

Таким образом, оснований считать субсидиями, дотациями, льготами условия и схемы поставок нефти, нефтепродуктов и газа из России в Беларусь нет. Значит, 90% обвинений в нахлебничестве сразу отпадает. Это даже если мы оставим за кадром согласие России создать зону свободной торговли, таможенный союз с Беларусью, из буквы и духа которых следует ликвидация барьеров на перемещение товаров внутри страны. Тот факт, что Газпром и Роснефть (нефтяные бароны) держат за горло Кремль (или наоборот) в плане цен на внутреннем российском рынке, де-юре (международный договор) это никак не повод обвинять Беларусь в иждивенчестве или в нарушении партнёрских обязательств....

Хамить послу России Михаилу Бабичу, оскорблять других российских политиков и чиновников нельзя. Это не по-европейски, не по-белорусски. Это непрофессионально. Нам нужно спокойно, взвешенно, с фактами, законами, договорами и цифрами в руках объяснять российским властям и российскому обществу обоюдную выгоду свободном перемещении товаров, услуг, денег и рабочей силы между нашими двумя суверенными странами.

Одновременно нам нужно срочно принимать системные меры по диверсификации экономики, переводу её из режима «номенклатурная» в режим «народная», т.е. частная. В подавляющем большинстве наших бед виноваты наши власти, а не иностранцы. Ведь никто нас за руку не тянул вести страну по разбитой дороге госплана и нео-совка. Это как раз та дорога, движение по которой никак не разорвёт между Беларусью и Россией пуповину советской империи".

<https://gazetaby.com>

ІНТЭГРАЦЫЯ

«СЧЕТОВОД» БАБИЧ ПОДСАДИЛ МИНСК НА КОНЯ

Будут ли его дальше терпеть в Беларуси? Ведь Михаил Бабич показал свое истинное лицо. Так наверняка сейчас думают в кабинетах белорусской власти.

Несмотря на опасения, что новый российский посол начнет выкручивать официальному Минску руки, первое время после назначения Михаил Бабич белорусские власти не напрягал и вел себя сверхмиролюбиво.

Например, когда Александр Лукашенко назвал «болтовней» разговоры о возможности размещения российской военной базы, посол поспешил согласиться с ним: «Президент Беларуси абсолютно прав».

Но со временем стало очевидно, что миссия Михаила Бабича, работающего также в статусе спецпредставителя президента России по развитию торгово-экономического сотрудничества, проваливается.

И вот в большом интервью РИА Новости, опубликованном в четверг, Бабич предстал в совершенно другом образе. Наверняка высказывания посла сильно обидели Лукашенко. Во-первых, потому что они похожи на правду. Во-вторых, потому что публичный выпад против главы Беларуси (разговоры о суверенитете — избирательная технология под названием «мобилизация электората путем формирования образа врага») позволил себе, как ни крути, всего лишь посол иностранного государства.

Без ответа высказывания Бабича остаться не могли. В пятницу пресс-секретарь МИД Анатолий Глаз назвал посла «счетоводом» и «подающим

надежды бухгалтером» — очевидно подразумевая его детальный разбор существенной российской помощи Беларуси.

Четырнадцать лет назад назначенный послом в нашу страну Дмитрий Аяцков даже не доехал до Минска, позволив себе одно неосторожное высказывание: «Лукашенко ни в коем случае не должен дуть щек». Повторится ли эта ситуация с Бабичем?

Пока кажется, что вряд ли. Можно хотя бы обратить внимание на то, что раскритиковать посла доверили пресс-секретарю МИДа, хотя в других подобных случаях это берет на себя сам министр Владимир Макей.

Неговоря уже о том, что Лукашенко лично любит давать оскорбительные оценки российским чиновникам. Однажды позицию главы Минфина России Алексея Кудрина он прокомментировал словами: «Он полностью консолидировался с нашими отморожками и начинает нас учить работать».

Возможно, руководителями Беларуси взята пауза, чтобы подготовить жесткий ответ, но не совсем понятно, чем он может помочь. Дальнейшее обострение ситуации может поставить крест на последних надеждах белорусских властей решить экономические споры с Россией в свою пользу.

Максим Черный
«Салідарнасць»

Адрас рэдакцыі: 211262, Шумілінскі раён, п/а Амбросавічы.
Тэл. 3-73-74, маб. +375299870742.
Газета выдаецца з верасня 2000 г.

Падпісана да друку 30.03.2019 у 17.40
Наклад: 290 асобнікаў.
Выдаецца адзін-два разы на месяц на беларускай і расійскай мовах.

АДУКАЦЫЯ

«...НИ В КОЕМ СЛУЧАЕ!»

Если кто-то не понял до сих пор, что все начинается со школьного порога, то так нам всем и надо.

— Водитель не справился с управлением, число жертв уточняется;

— медсестра напоила младенца перекисью водорода;

— отравились обедками, дети в больнице;

— выбросили в мусоропровод ребенка...

Это, фигурально выражаясь, сделали мои бывшие двоечники, троечники. Им все равно, как рулить, кого травить и куда кого выбрасывать.

Они просидели 9–11 лет с головой под партой, ничего не делая, зная, что им выдадут «путевки в жизнь». Учителя, которые помоложе и поумнее, берегут себя, ставя от 8 до 10 баллов по принципу: вошел в класс — 2 балла, сел за стол — 2 балла, открыл сумку — 2, достал учебник — 2 балла, понял, что это физика, а не английский, — 2 балла. Итого — 10 баллов — «отличник».

Много таких развелось. И учителей, которые на уроках халаявничают, прикрываясь хорошими отметками от детей и родителей, как сейчас модно выражаться, «законных представителей». А за урок многое можно успеть: снять с ногтей старый лак, покрыть новым лаком, успеть попить кофе с кексиком, поговорить с ухажером по мобильнику. Дети тоже «при деле»: играют с телефончиками, пускают самолетики (в учителя — тоже). Кто же откажется от таких

призначили старшынём камісіі Палаты прадстаўнікоў па адукацыі, культуры і навуцы.

Як вядома, гісторыя — гэта сучасная палітыка, павернутая назад. І роля афіцыйнага гістарыёграфа палягае ў тым, каб трактаваць мінулае ў патрэбным і выгадным існай уладзе выглядзе. Аляксандар Пушкін іранічна пісаў пра гістарычныя працы Мікалая Карамзіна:

«В его „Истории“ изящность, простота

Доказывают нам, без всякого пристрастия,

Необходимость самовластия И прелести кнута».

Што азначае гэтая лінія на разьвенчваньне вобразу Кастуся Каліноўскага? Выкажу сваю гіпотэзу. На мой погляд, Ігар Марзальок выконвае палітычную замову на дэгераізацыю беларускай гісторыі. Гэты працэс пачаўся яшчэ ў сярэдзіне 2000-х гадоў. У 2004 годзе Лукашэнка скасаваў ордэн Кастуся Каліноўскага. У 2005 годзе ён прыбраў імёны Францішка Скарыны і Пятра Машэрава з назваў галоўных праспэктаў Менску. Цяпер дайшла справа і да Каліноўскага. Дарэчы, ці вы зьвярнулі ўвагу, што на беларускіх грашах няма партрэтаў знакамітых гістарычных дзеячоў? Гэта даволі рэдкая зьява ў свеце.

Навоша гэта робіцца? Вы яшчэ не здагадаліся? Бо трэба расчысьціць глебу для іншага героя. Агдайце з трох разоў яго прозьвішча. Хто яшчэ не здагадаўся, наведайце Музэй сучаснай беларускай дзяржаўнасьці. Там партрэты толькі аднаго чалавека...

А Каліноўскі — пабочны вынік, неабходная ахвяра гэтай палітычнай кампаніі. Вось Марзальок і стараецца, прымяраючы лаўры Абэцэдарскага. Але гэта слава Герастрата.

Валеры Карбалевіч

уроков? Никто. Главное, что все довольны!

Придет проверка? Придет и уйдет. Никому нельзя портить показатели почти что идеальной страны.

А президент прав, как всегда: на пищеварение червяка по программе отводится вдвое больше часов, чем на все творчество М.Ю. Лермонтова. Директор школы, одной из лучших во Фрунзенском районе столицы, требует от учителя, чтобы отметки согласовывались по телефону с родителями.

— Можно поставить Наташеньке двойку? За 23 ошибки в тексте?

— Ни в коем случае! У Наташеньки все хорошо по географии. Английский ей не нужен.

7-й класс, урок английского.

— С какими странами граничит Беларусь?

Отвечать надо по-английски. Отвечает по-русски:

— С Турцией и Грецией.

— Почему?

— Мама с «цёцей Кацей» туда ездят каждый год, значит, граничит...

Да, мы, Беларусь — на Черном море, которое называется Минским. Сбоку — Турция, с другого — Греция, «где пирамиды разные».

Если разогнать школы, никто и не заметит. Может, только БРСМ спохватится: «активных членов» станет меньше. Что делают «активные» в школе — это смешной вопрос: их, двухметровых, учителя за ручку водят.

Т.К. Каролина
СН+

Заснавальнік: Салодкі Сяргей Аляксандравіч
Рэдактар: Шчамлёў Аляксандр Міхайлавіч

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы дзеля палемікі, не падзяляючы пазіцыі аўтараў.
Друкуецца пры дапамозе аднадумцаў.
Распаўсюджваецца бясплатна дабраахвотнікамі.